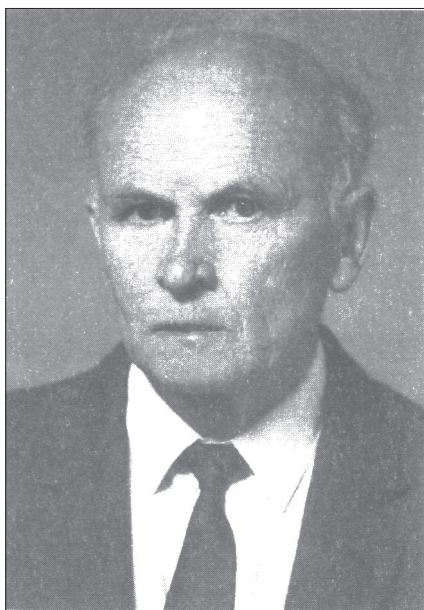


ЈАНКО РАДОВАНОВИЋ



Јанко Радовановић, стручни саветник у пензији рођен је 21. октобра 1928. године у Коцељеви. Завршио је шесторазредну Богословију „Свети Сава“ у Београду 1950. На Православном богословском факултету Српске православне цркве у Београду дипломирао је 1955. године. Виши стручни сарадник Балканолошког института постао је 1983, а од 1986. је стручни саветник. Звање вишег кустоса добио је од Републичке заједнице музеја Србије 1976, а звање музејског саветника 1982. године.

У Српској православној богословији у Призрену радио је од 1955. до 1961. Од 1961. до 1972. био је запослен као кустос

у Музеју Српске православне цркве у Београду, а од 1973. до 1983. радио је као библиотекар-библиограф у Библиографском одељењу Народне библиотеке Србије, а од 1983. до 1994. у Балканолошком институту САНУ, где је и пензионисан.

У Балканолошком институту сарађивао је на пројекту „Заједничко и посебно у ликовном изражају балканских народа од XV до XVIII века“ и на теми „Иконографија на Балкану од XIII до XVII века“.

У Народној библиотеци Србије учествовао је на изради капиталног дела *Српска библиографија. Књиге 1868–1944*. Дело је почело да се штампа 1989. и до сада је објављено петнаест томова енциклопедијског формата од предвиђених двадесет. Последње четири године радио је на делу *Српска библиографија 1801–1867* и обрадио око три

хиљаде књига штампаних на разним језицима што представља око половину предвиђеног фонда за опис.

За време рада у Музеју Српске православне цркве, каталошки је описао највећу збирку ћирилских рукописа у Југославији (око 700) старе српске и руске црквене књиге штампане од краја XV до XVIII века. Опширно је описао велику колекцију икона, портрета, црквени текстил, дрворезе и бакрорезе и друге драгоцености из збирке Музеја (преко 4.200 предмета), који потичу из фрушкогорских манастира и Сремских Карловаца. Описи унети у инвентарну књигу Музеја представљају у ствари непубликовани каталог овог драгоценог историјскоуметничког материјала.

У манастиру Хиландару радио је 1984. и 1986. и обрадио руске и румунске књиге штампане у XVII веку и књиге штампане црквеном и грађанском ћирилицом у XVIII веку. Проучавао је четвороје-ванђеља са оковима, бројне иконе, текстил и евхаристијске сасуде. Посебну пажњу је посветио фрескама у припрати краља Милутина, које су јединствене по своме садржају. Године 1989. радио је у Грчкој у музејима Атине и проучавао фреске у Мистри и селу Гереки на Пелопонезу. Године 1983, 1987. и 1990. истраживао је фреске на Косову и Метохији, а 1988. у Прилепу, манастиру Зрзе и Нерезима прикупљао грађу из иконографије.

Учествовао је на међународним научним скуповима на којима је поднео реферате: 1984. на V светском конгресу Балканолога AIESSE у Београду (1985) и на научним скуповима у организацији Балкано-лошког института (1985, 1987) и САНУ (1985, 1986, 1987).

БИБЛИОГРАФИЈА

КЊИГЕ

1. *Иконографска истраживања српског сликарства XIII и XIV века*, Балканолошки институт САНУ, Посебна издања, књ. 32, Београд 1988, VIII + 206 + 28 са илустрацијама. (Рец.: D. Barbu, *Revue des études sud-est européennes* XXVII, Bucureşti 1989, 287–289; Б. Тодић, *Саопштења* 20–21, Београд 1988–1989, 301–303; С. Петковић, *Balkanica* XXI, Београд 1990, 361–363; *Byzantinische Zeitschrift* 81, München 1988, 534; D. Pallas, *Λαογραφία* 35 (1987–1989), 382–385)

2. *Свети Никола, његово житије и чуда у српској уметности*, Београд 1987, 79.

3. *Монашка житија на фрескама припрати краља Милутина у Хиландару*, Србиње – Београд – Ваљево 1999, 119 (Хришћанска мисао, књ. 11).

СТУДИЈЕ И ЧЛАНЦИ

1960

4. *Видовдан*, Гласник Српско-православне црквене општине за Хановер и Доњу Саксонију – Немачка, год. I/3, мај – јуни 1960, 2–4 (потписано Р. Р.)

1961

5. *Изложба икона из Југославије*, Гласник, Службени лист Српске православне цркве XLII/12, Београд 1961, 377–379.

1962

6. *Ђутићева црква Св. Николе у Призрену*, Гласник, Службени лист Српске православне цркве XLIII/5, Београд 1962, 190–195. [Посебно прештампано: Београд 1962, 21] [Прештампано у књизи *Иконографска истраживања српског сликарства XIII и XIV века*, 109–116.]

7. *Црква Св. Николе у Пећкој патријаршији*, Гласник, Службени лист Српске православне цркве XLIII/12, Београд 1962, 400–410. [Посебно прештампано: Београд 1963, 42.]

8. *Екуменска омладинска конференција у Ослу*, Гласник, Службени лист Српске православне цркве XLIII/3, Београд 1962, 125–127.

9. *Тихомир С. Танасијевић, свешт: Историјске знаменитости града Прокупља* (Прокупље 1961, 93), Гласник, Службени лист Српске православне цркве XLIII/3, 1962, 124 (критички приказ).

1963

10. *Прикази Богородице у цркви Богородице Љевишке у Призрену*, Старине Косова и Метохије II–III, 1963, 125–129 + 4 стр. илустрација.

1964

11. *425–годишњица штампарије манастира Грачанице на Косову Пољу*, Гласник, Службени лист Српске православне цркве XLV/0–11, Београд 1964, 353–359.

1965

12. *Откопана трпезарија и коначи Св. Арханђела код Призрена*, Гласник, Службени лист Српске православне цркве XLVI/11, Београд 1965, 375–376.

13. У листу *Кекец* од 31. маја 1962. до 12. августа 1965. године објавио је 109 чланака из историје уметности, књижевности и историје.

1966

14. *Шестопедесетогодишњица цркве Пресвете Богородице у Муштушћу*, Гласник, Службени лист Српске православне цркве XLVII/1, Београд 1966, 17–19.

1967

15. *Музеј Српске православне цркве*, Црква, Календар Српске православне патријаршије за просту 1967. годину, Београд 1967, 71–75.

16. *Иконографија фресака протесиса цркве Светих апостола у Пећи*, Зборник за ликовне уметности 4, Нови Сад 1969, 27–63 + 4 стр. илустрација. [Прештампано у књизи *Иконографска истраживања*, 1–23.]

1970

17. *Икона св. апостола Томе са његовом одераном кожом*, Зборник за ликовне уметности 6, 1970, 229–238 + 1 стр. илустрација.

18. *Велико славље у Бранковини*, Православље IV/81–82, Београд 31. август 1970, 9.

1971

19. *Портрети Немањића у цркви Богородице Љевишке у Призрену*, Старине Косова и Метохије III–IV, 1965–1971, 271–299 + 8 стр. илустрација.

20. *Прилог иконографији св. сремских деспота Бранковића*, Зборник за ликовне уметности 7, Нови Сад 1971, 295–314 + 18 стр. илустрација.

21. *Сопоћани*, издање манастира Сопоћана 1971, 16. (Са арх. Б. Анђелковићем.)

22. *Каталожки опис јединица текстила и рукописа из Музеја Српске православне цркве*, Моравска Србија – људи и дела, Крушевац 1971, 43–48.

1974

23. *Etudes iconographiques. Résumé*, Мирковић, Лазар, *Иконографске студије*, Матица српска, Одељење ликовних уметности, Студије за историју српске уметности 7, Нови Сад 1974, 367–397.

24. *Регистар*, Лазар Мирковић, *Иконографске студије*, Нови Сад 1974, 403–421.

25. *Једно чудо арханђела Михаила у Леснову*, Зборник за ликовне уметности, Нови Сад 1974, 47–58 + 2 стр. илустрација. [Прештампано у књизи *Иконографска истраживања*, 145–150.]

26. *Руно Гедеоново у српском средњовековном сликарству*, Зограф 5, Београд 1974, 38–43. [Прештампано у књизи *Иконографска истраживања*, 83–88.]

1975

27. *Три бакорезне плоче из Далматинске епархије*, Гласник, Службени лист Српске православне цркве LVI/8, Београд 1975, 137–141.

28. *Два ретко представљена чуда св. Николе у старом српском сликарству*. 1. Св. Никола спасава свештеника Христофора од погубљења. 2. Чудо св. Николе са ћилимом, Зборник за ликовне уметности 11, Нови Сад 1975, 273–280 + илустрације.

29. *Попис новина Народне библиотеке из 1938. Милисав Д. Протић: Пером у ризницу. Попис новина Народне библиотеке 1938. године од инж. Димитрија В. Милошевића (Београд 1974, издавач Милисав Д. Протић), Библиотекар XXVII/1–2, Београд 1975, 171–172 (критички приказ).*

1977

30. *Неколико ретко приказиваних чуда св. Николе, Зборник за ликовне уметности 13, Нови Сад 1977, 205–219 + 2 стр. илустрација.*

31. *Библиографија радова проф. Лазара Мирковића 1885–1968, Мирковић, Лазар, Минијатуре у антифонарима и градуалима манастира Св. Фрање Асиског у Задру, Београд 1977, I–XXVII, (Српска академија наука и уметности, Посебна издања 501, Одељење историјских наука, књ. 4, Филозофски факултет у Београду, Институт за историју уметности, монографије, 5). [Рад прештампан у Богословљу XXIV (XXXIX), 1980, изашло из штампе 1982, 112–143.]*

32. *Les miniatures des antiphonaires et des graduelles du monastere de St. Francois D'Assise a Zadar. Résume, Мирковић, Лазар, Минијатуре у антифонарима и градуалима манастира Св. Фрање Асиског у Задру, Београд 1977, 73–83.*

33. *Удружење издавача Србије. Каталог књига објављених до краја 1976, Београд 1977, (12) + 427 (коаутор).*

34. *Јединствене представе Васкрсења Христовог у српском сликарству XIV века, Зограф 8, Београд 1977, 34–47. [Прештампано у књизи Иконографска истраживања, 89–108.]*

1978

35. *Иконографска истраживања Минхенског српског псалтира. 1. Илустрација догматика петог гласа. 2. Минијатура Христос враћа у нови живот Адама и Еву. 3. Христос ствара Адама. 4. Христос првенац Бога Оца и Богородице пружа руку спасења Адаму. 5. Илустрација 23. псалма – Руке Божје са душама праведника, Зборник за ликовне уметности 14, Нови Сад 1978, 97–129 + 2 стр. илустрација. [Прештампано у књизи Иконографска истраживања, 151–166.]*

1979

36. *Два прилога нашој старој књизи, 1. Два листа Требника из штампарије Црнојевића из 1495. године; 2 Хиландарски фрагмент Зборника Вићенца Вуковића из 1560. године, Годишњак Народне библиотеке Србије 1978, Београд 1979, 213–219.*

37. *Једна варијанта Спанеаса, Археографски прилози 1, Београд 1979, 211–227.*

38. *Невесте Христове у живопису Богородице Љевишке у Призрену, Зборник за ликовне уметности 15, Нови Сад 1979, 115–134 + 4 стр. илустрација. [Прештампано у књизи Иконографска истраживања, 67–78.]*

39. *Иконографске забелешке из Дечана*, Зограф 9, Београд 1979, 20–26. [Прештампано у књизи *Иконографска истраживања*, 136–144.]

1980

40. *Руске и румунске штампане књиге XVII века у библиотеци манастира Хиландара*, Археографски прилози 2, Београд 1980, 229–325.

1981

41. *Неке ређе руске и украјинске штампане књиге XVIII века у библиотеци манастира Хиландара*, Археографски прилози 3, Београд 1981, 237–298.

42. *Извештај са другог службеног пута у Пећку патријаршију (од 12. до 14. маја 1981. године)*, Археографски прилози 3, Београд 1981, 369–375 (суаутор са Р. Станковићем).

43. *Из иконографије романичке пластике у Далмацији*, Зограф 12, Београд 1981, 43–53.

1983

44. *Руска и украјинска штампана четворојеванђеља XVIII века са оковима у библиотеци манастира Хиландара*, Зборник Музеја примењене уметности 26–27, Београд 1982–1983, 25–45.

45. *Српски архиепископи у композицији Служење св. литургије у манастиру Сопоћани*, Зборник за ликовне уметности 19, Нови Сад 1983, 41–73 + 4 стр. илустрација. [Прештампано у књизи *Иконографска истраживања*, 38–55.]

1984

46. *Јединство небеске и земаљске цркве у српском сликарству средњег века или ликови живих људи на фрескама и иконама средњег века*, Зборник за ликовне уметности 20, Нови Сад 1984, 47–67 + 2 стр. илустрација. [Прештампано у књигама *Иконографска истраживања*, 56–66 и *Сатена mundi II*, Краљево–Београд 1992, 281–288.]

47. *Сан цара Навуходоносора и Пијанство Нојево у припрати Пећке патријаршије*, *Valcanica XV*, Београд 1984, 292–305. [Прештампано у књизи *Иконографска истраживања*, 30–37.]

1985

48. *Руске књиге штампане грађанском ћирилицом у XVIII веку из библиотеке манастира Хиландара*, Археографски прилози 6–7, Београд 1984–1985, 355–423.

49. *Руска и грчка штампана јеванђеља са оковима од 1801. до 1905. године*, Зборник Музеја примењене уметности 28–29, Београд 1984–1985, 153–177.

1986

50. *Свети Никола са житијем и чудима на српским бакрорезима XVIII века*, Српска графика XVIII века, Београд 1986, 199–222 + 6 стр. илустрација.

1987

51. *Heilige Demetrius — die Ikonographie seines Lebens auf Fresken des Klosters Deuani*, L'art de Thessalonique et des pays balcanique et les courants spirituelles au XIV^e siècle, Belgrade 1987, 75–88. [На српском језику објављено у књизи *Иконографска истраживања*, 117–125.]

1989

52. *Das Mönchtum und Märtyrertum in den Malerei des Kloster Hilandar und des Patriarchats von Peć*, Balcanica XX, Београд 1989, 57–71. [На српском језику објављено у књизи *Иконографска истраживања*, 79–82.]

53. *Два сенила из манастира Хиландара*, Хиландарски зборник 7, Београд 1989, 177–190 + 8 стр. илустрација.

54. *Евхаристијски сасуди у ризници манастира Хиландара – рад московских златара из 1790. и 1792. године*, Хиландарски зборник 7, Београд 1989, 191–198 + 12 стр. илустрација.

55. *Иконе манастира Хиландара*, Чикаго 1989, 48.

1989

56. *Лазар Мирковић и шишатовачке старине*, Манастир Шишатавац, Београд 1989, 319–323 (Балканолошки институт, Посебна издања 38).

57. *Библиотека манастира Хиландара. Каталог књига на српскохрватском језику од XVIII века до XX века. Део први А–М*, Београд 1989, X + 520; *Део други Н–Ш*, Београд 1990, 521–1063 (суаутор).

1990

58. *Рукописи фрушкогорских манастира*, Фрушкогорски манастири, Београд 1990, 340–383.

59. *Округли сто „Кнез Лазар – историја и традиција“ у Крушевцу и Параћину (8–10. септембар 1989)*, Balcanica XXI, Београд 1990, 373–374 (приказ).

1992

60. *Нови култови Срба светитеља и њихова иконографија у првој половини XVI века*, Зборник Матице српске за ликовне уметности 27–28, Нови Сад, 1991–1992, 151–174 + 4 стр. илустрација.

1993

61. *Die Ikonographie des russischen Triptychons aus dem Jahr 1548 aus dem Kloster Chilandar*, Balcanica XXIV, Београд 1993, 193–203.

1999

62. *Representations of Monastic Livres on Frescoes in the Parvis of King Milutin in the Chilandar Monastery*, Chilandar 1198–1998, 800 Years of the Serbian Imperial Lavre Little Legacy, Belgrade 1999, 310–328.

2000

63. *Христови преци по телу у животу манастира Хиландара*, Осам векова Хиландара, духовни живот, књижевност, уметност и архитектура, САНУ, Београд 2000, 639–652 +3 стр.илустрација (Научни скупови књ. ХСV, Одељење историјских наука књ. 27).

ДОДАТАК

64. *Неколико примера представа Ваведења Богородице у храм у уметности турског периода* (у штампи).

65. *Иконографија фреске Благовести из манастира Жиче* (у штампи).

66. *Лазар Мирковић као проучавалац црквене уметности првог миленијума* (у штампи)

67. *Грешница кутује миро на фресци у Богородици Љевишкој у Призрену* (у штампи).

61. *Српска библиографија. Књиге 1868–1944:*

Књига 1 А – Вок, Београд 1989, XXXIX + 558. Један од суаутора на овом капиталном делу које ће издати Народна библиотека Србије у 20 томова.

Књига 2 Vol – Deš, Београд 1989, XV + 532.

Књига 3 Det – Fo, Београд 1990, XV + 504.

Књига 4 Fr – Plić J., Београд 1990, XV + 544.

Књига 5 Plić K. – Izveštaj Sa., Београд 1990, XV + 464.

Књига 6 Izveštaj Se – Izveštaj, školski S., Београд 1990, XV + 439.

Књига 7 Izveštaj školski S. – Как., Београд 1991, XV + 497.

Књига 8 Кал – Км., Београд 1992, XV + 762.

Књига 9 Кна – L., Београд 1992, XV + 487.

Књига 10 Lj – Miln., Београд 1994, XV + 468.

Књига 11 Milo – Niki, Београд 1994, XV + 479.

Књига 12 Niko – Peti, Београд 1995, XV + 489.

Књига 13 Petk – Pravila D., Београд 1996, XV + 473.

Књига 14 Pravila Dj. – Pris., Београд 1998, XV + 413.

Књига 15 Priv. – Rg., Београд 1999, XV + 508.